

باید میان نیاز مردم به استفاده از اینترنت و حفظ امنیت موازنه برقرار کرد

یادداشت

جامعه ایرانی این روزها بیش از هر زمان دیگری نسبت به ادامه فیلترینگ و مسدودسازی در فضای مجازی حساس شده است. اگر چه نمی‌توان گفت که تصمیم دستگاه‌های مسئول برای مسدودسازی اقدامی تقابلی بوده است و در هر مقطع درباره هر شبکه و افزونه مجازی فیلتر شده نگرانی‌های وجود داشته است. اما آن تصمیمات به هر دلیل و هر چه بوده اکنون باید با تصمیم درست‌تری اصلاح و دغدغه مردم رفع شود.

همه می‌دانیم که حاکمیت بخش قابل توجهی از فیلترینگ را در شرایط خاص کشور اعمال کرد. تنش‌های اجتماعی که به هر دلیلی در کشور بروز کرده بود و استفاده حداکثری رسانه‌های بیگانه و جریان‌های معاند نظام جمهوری اسلامی برای دمیدن بر آتش آن تنش‌ها در بستر فضای مجازی و حرکت شان علیه مردم و امنیت جامعه سبب شد که فیلترینگ به عنوان یکی از راهکارهای مدیریت شرایط در دستور کار قرار گیرد. با این حال در چنان شرایطی و چنین راه‌حلی باید زمان‌مند می‌بود و امروز که کشور به رغم همه مشکلات اقتصادی از امنیت بسیاری برخوردار است، طبیعتاً باید شرایط برای آسایش و آرامش بیشتر مردم و دسترسی شان به این ابزارها با هزینه کمتر فراهم شود.

البته همچون اغلب دیگر کشورها که دولت‌ها بر فضای مجازی مدیریت دارند توقع این است که توافقات و تعهدات متقابلی با پلتفرم‌های فعال وجود داشته باشد. چه اینکه طبیعتاً وقتی یک کشور امکانی را فراهم می‌کند و آن را در اختیار دسترس مردم سایر کشورها قرار می‌دهد، به غیر از اهداف

سیاسی و اجتماعی پشت پرده، درآمدهای اقتصادی هم دارد. با این همه به نظر می‌رسد که در یک تعامل مثبت باید توأمان به نیاز مردم به استفاده از امکانات و حفظ تداوم امنیت در کشور پاسخ داد. تأخیر در رفع فیلترینگ چیزی به امنیت ما اضافه نمی‌کند؛ اما آسیبی که ادامه فیلترینگ می‌زند دست کم در سه حوزه قابل بررسی است. نخست آنکه، ناچار شدن مردم به استفاده از فیلترشکن‌ها هزینه مضاعفی را بر مردم تحمیل می‌کند. اینکه چه کسانی از این درآمدها منفعت می‌برند سؤالی است که بنده از وزیر ارتباطات پرسیدم که امیدوارم بزودی در دستور کار مجلس قرار بگیرد و وزیر ارتباطات به صورت روشن در مورد درآمدها، میزان آن و بهره‌برداران از این منابع اقتصادی توضیح دهد و مردم از این جهت روشن شوند.

دومین آسیب تداوم فیلترینگ، تداوم استفاده از فیلترشکن به عنوان نوعی رفتار غیرقانونی است. در حقیقت می‌توان با رفع مسدودسازی شبکه‌های مجازی مانع این رفتار غیرقانونی و اثرات سوء اجتماعی آن شد. زیرا ناچار شدن افراد به تخلف از قانون منجر به حساسیت‌زدایی در حوزه رعایت قانون می‌شود.

سومین آسیب آن است که به صرف فیلترینگ برنامه‌مدبرانه‌ای برای فضای مجازی نداشته باشیم. نسل کودک و نوجوانی که به واسطه فیلترینگ غیر هوشمند و با استفاده از فیلترشکن‌ها به فضای نامحدودی از محتوا دسترسی دارد بدون برنامه وارد فضاهایی می‌شوند که آمادگی روحی و روانی شان را ندارد و به همین دلیل دچار آسیب‌های فرهنگی اجتماعی بیشتری خواهیم شد. بر اساس این ملاحظات دستگاه‌های مسئول باید هر چه سریع‌تر راجع به این موضوع تصمیم نهایی را بگیرند.

اگر چه دولت در این مورد صرفاً بخشی از جریان تصمیم‌گیری است و طبیعتاً همه تصمیم در اختیارش نیست اما می‌تواند با ترسیم شرایط و واقعیت‌های جامعه برای دستگاه‌های مسئول نقش مؤثری داشته باشد و من فکر می‌کنم اگر دولت بویژه شخص رئیس‌جمهوری بیشتر در این حوزه تلاش کند و به صورت حداکثری نقش خود را ایفا کند، می‌توانیم امیدوار باشیم که این مسأله برطرف شود. کما اینکه ما به هر حال ناگزیر به عبور از این شرایط هستیم و حتماً عبور خواهیم کرد، دیر یا زود این اتفاق خواهد افتاد و من معتقدم دولت می‌تواند در تسریع این امر نقش اساسی داشته باشد. ♦

مجدید نصرپور سردهائی
عضو کمیسیون اجتماعی

